

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 16. april 2013
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: DEPJTB
Sags nr.: 1301533
Dok nr.: 1190202

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 20. marts 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 494 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 494:

"Vil ministeren kommentere henvendelse af 18/3-13 fra Yngre Læger vedr. fireårsreglen og forholde sig til de spørgsmål, der fremgår af teksten, jf. SUU alm. del - bilag 228? "

Svar:

Til min besvarelse af spørgsmålet har Sundhedsstyrelsen oplyst følgende:

"Yngre Læger har stillet en række spørgsmål i relation til Sundhedsstyrelsens prognose for uddannelse af speciallæger og antallet af læger, som forventes at falde for fireårsfristen i den lægelige videreuddannelse i de kommende år.

Sundhedsstyrelsen udarbejder prognoser for udbuddet af bl.a. læger og speciallæger i Danmark. Formålet er at vurdere udviklingen i den tilgængelige arbejdskraft på lægeområdet. Prognoserne indgår som et væsentligt redskab til at sikre sundhedsvæsenets fremtidige funktion.

Prognoserne revideres løbende med henblik på at sikre, at datagrundlaget er så opdateret som muligt. I forbindelse med revideringerne ses der samtidig nærmere på de forskellige forudsætninger, som den enkelte prognose bygger på.

Forudsætningerne omfatter blandt andet den forventede pensionsalder, omfanget af ind- og udvandring, antal besatte hoveduddannelsesforløb, uddannelsesetid m.m. Væsentlige ændringer i disse forudsætninger medfører ændringer i forhold til prognosernes fremskrivninger. Der har i prognoserne gennem mange år – også inden indførelsen af fireårsreglen – været en vis procentdel af lægepopulationen, der ikke er blevet speciallæger. Tallet har typisk ligget mellem 5 til 10 procent. I prognoserne tages ikke særskilt hensyn til, at 4-årsreglen kan betyde, at der er læger, der ikke bliver speciallæger. Derimod indgår i prognosen, at 4-årsreglen er med til at sikre, at læger bliver speciallæger hurtigere end det tidligere har været tilfældet.

Det kan ikke afvises, at der vil være læger, som ikke kan blive speciallæger på grund af fireårsreglen, og at denne gruppe af læger vil blive større år efter år.

Men om det er 20 pct. af en årgang, kan Sundhedsstyrelsen ikke sige noget om, da der ikke er foretaget valide undersøgelser eller beregninger.

Yngre Læger efterlyser en forklaring på, at Sundhedsstyrelsen skulle have meldt ud, at puklen af læger, som ikke er omfattet af fireårsreglen, er på 200, samtidig med at Yngre Lægers beregninger viser en pukkel på 1000 læger.

Sundhedsstyrelsen har ikke foretaget beregninger over, hvor mange læger, som ikke er omfattet af fireårsreglen, der potentielt kan påbegynde et hoveduddannelsesforløb. Styrelsen har ingen grund til at tvivle på Yngre Lægers tal, da de efter det oplyste bygger på en undersøgelse foretaget blandt foreningens medlemmer, men selvfølgelig foreligger der usikkerheder med resultater, der følger efter en spørgeskemaundersøgelse uden en frafaldsanalyse.

Både læger, som er underlagt fireårsreglen, og læger som ikke er underlagt den, kan søge ledige hoveduddannelsesstillinger. Overordnet set kan styrelsen oplyse, at der igennem de senere år er sket en positiv udvikling i antallet af besatte hoveduddannelsesforløb. Således er der i 2012 besat 857 hoveduddannelsesforløb mod 709 i 2008. Samtidig besættes en større andel af de opslåede forløb. Der er således ikke noget, der taler for, at fireårsreglen bidrager til at øge speciallægemanglen.

Sundhedsstyrelsen har ikke foretaget beregninger af, hvor mange patienter, der kunne have været behandlet af læger, som tager en ph.d. Da andelen af besatte hoveduddannelsesforløb gennem de senere år er steget, er der ikke umiddelbart noget, der tyder på, at frafaldet af læger i den årrække, hvor de er ph.d. studerende, har afgørende betydning for, hvor mange hoveduddannelsesforløb, der besættes og dermed også – i en vis udstrækning – hvor mange patienter, der kan behandles.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Derudover vil jeg gerne understrege, at den vigtigste prioritet for mig i forbindelse med lægers videreuddannelse er at sikre god behandling i alle specialer efter patienternes behov i alle dele af landet.

Det har fireårsreglen bidraget til, og disse positive effekter skal vi efter min opfattelse holde fast i. Antallet af ubesatte hoveduddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen er faldet markant, og det er blevet lettere at rekruttere læger til forløb i de ydrebeliggende regioner, hvilket tidligere har været en stor udfordring. Derfor er det vigtigt for mig, at incitamentet til at hurtigt at påbegynde hoveduddannelsen fastholdes.

Fireårsreglen kan imidlertid have den virkning, at en i øvrigt kvalificeret læge ikke kan påbegynde hoveduddannelse i en stilling, som der ikke er andre kvalificerede ansøgere til. Jeg har derfor taget initiativ til at justere fireårsreglen, så den bliver mere fleksibel. Det betyder konkret, at ledige hoveduddannelsesforløb, som det ikke har været muligt at få besat, vil nu kunne blive besat med en læge, som ellers var faldet for tidsfristen.

Derved opnås dels, at læger, der er faldet for fireårsreglen, fremover vil få nye muligheder for at blive speciallæger, dels får vi større sikkerhed for, at alle de opslåede og dimensionerede hoveduddannelsesstillinger bliver besat.

Jeg er imidlertid åben over for yderligere ændringer, som ikke ødelægger de gode virkninger, reglen har haft. Fire-årsreglen er som bekendt aftalt mellem Lægeforeningen og daværende indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen. Jeg har på Lægeforeningens årsmøde den 12. april 2013 tilkendegivet, at jeg gerne lytter til andre forslag, som på en bedre måde kan opfylde de formål, som fireårsreglen tilgodeser.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Jeppe Troels Berger